

НИД „НАДЕЖДА” АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

чл.100о SUP>1 ал.4, т.2 от ЗППЦК за трето тримесечие на 2019 г.

1. Важни събития настъпили през трето тримесечие на 2019 г. (01.07.2019 г.– 30.09.2019 г.)

На 29.07.2019 г. в Комисия за финансов надзор беше представен Шестмесечен финансов отчет на дружеството към 30.06.2019 г. съгласно изискванията на по чл. 100о ЗППЦК и беше публикуван на вниманието на обществеността в сайтовете www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg

2. Важни събития за НИД „Надежда” АД настъпили от началото на финансовата година с натрупване

На 17.01.2019 г. в Комисия за финансов надзор беше представено Уведомление за финансовото състояние на дружеството за четвърто тримесечие на 2018 г. съгласно изискванията на чл.100о1 от ЗППЦК и чл.33а1 от Наредба 2 за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, същото беше публикувано на вниманието на обществеността в сайтовете, www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg.

На 27.03.2019 г. беше представен в Комисия за финансов надзор Годишен финансов отчет на НИД „Надежда” АД за 2018 г. на основание чл.100н от ЗППЦК и чл.32 от Наредба 2 за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Годишен доклад за дейността за 2018 г. заверен от дипломиран експерт счетоводител. Годишен финансов отчет за 2018 г. беше публикуван в сайтовете www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg.

На 19.04.2019 г. в Комисия за финансов надзор беше представено Уведомление за финансовото състояние на дружеството за първо тримесечие на 2019 г. съгласно изискванията на чл.100о1 от ЗППЦК и чл.33а1 от Наредба 2 за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, същото беше публикувано на вниманието на обществеността в сайтовете www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg.

С решение на Съвета на директорите на НИД „Надежда“ АД от 19.04.2019 г. беше свикано редовно Общо събрание на акционерите (ОСА) на 30.05.2019 г. съгласно чл.33 от Устава на дружеството, чл. 115, ал.1 от ЗППЦК. Във връзка с чл.223, ал.5 от Търговски закон. На 25.04.2019 г. в Комисия за финансов надзор беше представена Покана и Писмени материали за свикване на Общо събрание на акционерите на НИД „Надежда“ АД на 30.05.2019 г. Поканата и материалите беше бяха публикувани в www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg.

На 30.05.2019 г. поради липса на кворум Общото събрание на акционерите беше отложено за 14.06.2019 г. на същото място и при същия дневен ред. Важно решение на проведеното събрание преизбирането за нов 5 годишен мандат на Съвета на директорите. Също така беше избран за проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2019 г. регистрирания одитор – д.е.с. Светослав Димитров Димитров, с диплома №766.

На 14.06.2019 г. в Комисия за финансов надзор беше представен Протокол от проведено общо събрание на акционерите. Същият беше публикуван в www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg.

На 29.07.2019 г. в Комисия за финансов надзор беше представен Шестмесечен финансов отчет на дружеството към 30.06.2019 г. съгласно изискванията на по чл. 100о ЗППЦК и беше публикуван на вниманието на обществеността в сайтовете www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg

3. Влияние на важните събития за НИД „Надежда” АД, настъпили през трето тримесечие на 2019 г. , върху резултатите във финансовия отчет

Към 30.09.2019 г. НИД „Надежда” АД отчита печалба в размер на 12 хил. лв, спрямо нетна загуба от 514 хил. лв за същия период на предходната година. Към 30.09.2019 г. активите на националното инвестиционно дружество намаляват с 342 хил. лв, спрямо същия период на 2018 г., до 5 351 хил. лева, което е намаление с 6%.

Третото тримесечие на 2019 г. започна с публикуване на тримесечните отчети на компаниите в САЩ, който потвърди очакванията за спад на приходите в сектори като технологии и материали. Около 50% от компаниите публикуваха предупреждения за очаквани по-ниски приходи на акция. Консервативната партия във Великобритания избра нов лидер и премиер в лицето на Борис Джонсън, който твърдо обеща излизане от ЕС през м. ноември със или без споразумение. Икономическите новини отново бяха доминирани от очертаващите се промени в политиката на централните банки в отговор на влошаването на икономическите показатели и опасенията от глобално икономическо забавяне. Федералният резерв намали базовия лихвен процент с 0,25% през м. юли, но подчерта че за момента не предвижда дълъг цикъл на следващи намаления. Растежът на азиатските икономики продължи да се забавя и много от централните банки в региона започнаха да намаляват основните лихвени проценти. МВФ намали прогнозата си за глобалния растеж през 2019 г. на 3,2%, подчертавайки търговското напрежение между САЩ и Китай, излизането на Великобритания от ЕС и ниската инфлация. През м. август 2019 г. търговското напрежение между САЩ и Китай неочаквано се повиши, след като Президентът обяви нови мита върху внос на стойност 300 млрд. долара, предимно потребителски и технологични стоки. Китай отвърна с реципрочни мерки върху внос на петролни продукти и селскостопанска продукция от САЩ, което доведе до период на силна волатилност на финансовите пазари, бягство на инвеститорите към безрискови активи и промяна на очакванията им за икономическия растеж. Кривата на доходност на американските държавни облигации се „обърна“ в средните матуритети, което бе изтълкувано от пазарите като сигнал за предстояща рецесия, курсът на щатския долар и цената на златото се повишиха, докато цената на петрола остана нестабилна. Европа стана свидетел на политическа криза в Италия, която доведе до оставка на правителството и опити за съставяне на нова управляваща коалиция. Икономическите показатели в ЕС продължиха да се влошават като в Германия БВП се сви на тримесечна база в резултат на влошените условия за търговия. Очакванията към ЕЦБ за монетарни стимули и към правителствата за фискални мерки доведоха до нови рекордно ниски отрицателни нива на доходността на държавните облигации на развитите икономики в съюза. Китайската икономика продължи да се забавя, националната валута се обезцени над нивото от 7 юана за щатски долар, а централната банка въведе нов механизъм за определяне на базовите лихвени проценти по кредитите с цел стимулиране на икономиката. През м. септември 2019 г. търговското напрежение между САЩ и Китай се охладя след взаимни компромиси, като налагането на допълнителни мита върху китайския внос бе отложено и двете страни се споразумяха за подновяване на търговските преговори през м. октомври. Федералният резерв очаквано продължи с облекчаване на монетарната си политика на фона на относително добри икономически данни. Капиталовите пазари се възстановиха от корекцията през м. август, докато щатският долар продължи да поскъпва в ролята си на предпочитано убежище в периоди на финансова несигурност. На своето заседание през м. септември ЕЦБ понижи депозитния си лихвен процент и стартира нова програма за изкупуване на активи с цел стимулиране на икономическия растеж.

S&P 500 отчете ръст от 1,19% в долари (5,59% в евро/лева) за третото тримесечие на 2019 г. при ръст от 17,35% в долари (18,32 % в евро/лева) за първото шестмесечие на 2019 г. Растежът на БВП спадна до 2,0% през второто тримесечие на 2019 г., базовата инфлация в САЩ нарастна до 2,4% год. за м. август, безработицата спадна до 3,7% за м. август. Възстановяването на капиталовите пазари продължи с по-бавен темп в очакване на намаляване на лихвените проценти от страна на Федералния резерв. На облигационните пазари доходността на 10-годишните ДЦК първоначално нарастна след драстичния спад от предходните месеци, но приключи м. юли непроменена около 2,01%. Доларът продължи да поскъпва и приключи м. юли на нива около 1,1077 срещу еврото. Федералният резерв намали основния лихвен процент с 0,25% (по-малко от някои очаквания за намаление от 0,50%) и подчерта, че не предвижда продължителен цикъл на следващи намаления. Финансовите пазари изтъкуваха тази превантивна стъпка като компенсиране на последното увеличение на лихвените проценти от края на 2018 г., което се смяташе за прибързано. Волатилността на капиталовите пазари бе значителна през м. август поради подновеното търговско напрежение, продължи дебатът относно адекватността на монетарната политика на ФЕД и готовността му да реагира при проява на признаци за рецесия. Капиталовите пазари се възстановиха през м. септември без да пробият предишните си най-високи нива. Очаквано Федералният резерв намали основния лихвен процент с 0,25%, като прогнозира още едно намаление до края на годината. Разделението в него се запази, както и разнопосочните виждания на участниците за пътя на лихвените проценти през следващата година. На облигационните пазари доходността на 10-годишните ДЦК се повиши значително след спада през м. август до 1,90%, като приключи месеца на нива от около 1,67%. Доларът претърпя известна корекция, но остана относително скъп и приключи месеца на нива около 1,0899 срещу еврото.

Акциите на развитите европейски страни се покачиха, като MSCI Europe регистрира увеличение от 2,11% в евро/лева през третото тримесечие на 2019 г. при регистриран ръст от 13,63% в евро/лева за първото шестмесечие на 2019 г. Икономическият растеж в Еврозоната се забави до 1,2% през второто тримесечие на 2019 г. Безработицата спадна до 7,5% през м. юли, базовата инфлация спадна до 0,9% год. през м. август. В началото на тримесечието ЕЦБ потвърди готовността си да намали основния лихвен процент по депозитите през м. септември в отговор на икономическото забавяне. Големите европейски икономики (Германия, Франция) продължават да отчитат сериозен спад в икономическата активност, в резултат на което инвеститорите търсят усилено безрискови активи дори и при отрицателна доходност. Това се тълкува от някои анализатори като предварителен сигнал за предстояща по-значителна корекция в цените на рисковите активи. Корпоративните отчети за второто тримесечие следваха тенденцията в САЩ, поради зависимостта на много от компаниите от растежа най-вече в Китай, но и от икономическата ситуация в САЩ. В очакване на предстоящите стимулиращи мерки на ЕЦБ инвеститорите повишиха търсенето на облигации с различно ниво на риск и доходността на 10 годишните германски ДЦК достигна нова рекордна отрицателна стойност от -0,70%. ЕЦБ не изненада финансовите пазари като намали депозитния си лихвен процент до -0,50% през м. септември и обяви стартирането на нова програма за изкупуване на активи в размер на 20 млрд. евро месечно от 1 ноември, без да фиксира краен срок. В допълнение ЕЦБ премахна добавката на лихвените проценти по дългосрочните целеви кредити, отпускани на банките, като предвиди възможността лихвените проценти по това финансиране да паднат до нивото на депозитния лихвен процент. В резултат на тези мерки пазарът на държавен дълг се стабилизира след драстичния спад в доходността през последните месеци и доходността на 10 годишните германски ДЦК завърши месеца около -0,57%.

Индексът MSCI Russia спадна с 4,08% в долари и нарастна с 0,09% в евро/лева през третото тримесечие при регистриран ръст от 28,00% в долари и 29,06% в евро/лева през първото шестмесечие на 2019 г. Цената на петрола сорт Брент бе волатилна и достигна близо 70,00 долара за барел като приключи тримесечието на 59,25 долара за барел (спад от 7,13% на тримесечна база). Тя се влияеше основно от инцидентите в няколко петролни рафинерии в Саудитска Арабия, които доведоха до 50% спад в производството на Саудитската петролна компания и отлагане на дългоочакваното първично публично предлагане на нейни акции в страната и на международните пазари. Други фактори останаха напрежението между САЩ и Иран, както и резултата от срещата

на страните в ОПЕК+ в началото на м. юли. Ограниченията в производствените обеми, съгласувани в края на миналата година, бяха продължени до началото на 2020 г. САЩ продължават да увеличават експортния си капацитет и инфраструктура, което в съчетание с икономическото забавяне понижава цената на петрола. Централната банка на Русия продължи с намаляването на основния лихвен процент до 7,00%, потвърждавайки необходимостта от по-нататъшно облекчаване на монетарните условия поради намаляващата инфлация и забавящия се икономически растеж (руските медии продължават да коментират достоверността на данните за икономическия растеж през 2018 г., поради множеството несъответствия в статистиката). Предизикателства пред икономиката остават ниските цени на природния газ и други суровини, които намаляват паричните потоци на големите компании, продължаващите санкции от страна на САЩ и ЕС, както и бъдещето на важни трансгранични инфраструктурни проекти. . Икономическият растеж се повиши леко през второто тримесечие до 0,9%, инфлацията спадна до 4,3% през м. август, безработицата спадна до 4,3% през м. август

В България индексът SOFIX бе слабо променен отчитайки спад от 2,93 % за третото тримесечие на 2019 г. при спад от 1,12 % за първото шестмесечие на 2019 г. Добра новина бяха гласуваните високи дивиденди на годишните общи акционерни събрания на основните компании. Известно раздвижване на търговията бе породено от ребалансирането на индекса SOFIX през м. септември. Новото ръководство на фондовата борса заяви намерение за нови мерки, стимулиращи обемите на търговия, включително чрез въвеждане на нови продукти за търговия като алтернативни инвестиционни фондове. Добра новина бяха увеличените печалби на компании, публикували тримесечните си резултати. На практика от началото на годината индексите се движат в относително тесен интервал от около 5% - 6% и не се забелязва значителен инвеститорски интерес. Макроикономическата ситуация остана стабилна - ръст на БВП за второто тримесечие на 2019 г. от 3,51% год., ХИПЦ инфлация за м. август - 2,5% год., стабилна сезонно изгладена безработица - 4,5% за м. юли.

Общо инвестициите в акции на НИД „Надежда” АД са 66,50% от активите в края на третото тримесечие на 2019 г. , при дял от 68,13% в края на второто тримесечие на 2019 г. Инвестициите в български акции са 47.82% от активите в края на третото тримесечие, инвестициите в западноевропейски акции са 10,13%, а тези в руски акции са 8.55%. Портфейлът от облигации нараства до 15,35% от активите.

Паричните средства в разплащателни сметки и депозити за третото тримесечие възлизат на 938 хил. лв. към 30.09.2019 г., или 17.52% от активите на дружеството.

Вземанията по лихви и дивиденди възлизат на 33 хил. лв. към края на периода, или 0.62% от активите.

4. Описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправено НИД „Надежда” АД през финансовата година

Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни пазарни изменения в стойността на финансовите инструменти и други ликвидни финансови активи. Компонентите на пазарния риск са:

***лихвен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или друг актив поради изменение на нивото на лихвените проценти.*

***валутен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или друг актив, деноминиран във валута, различна от лев, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева.*

***ценови риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или друг актив поради неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.*

ликвиден пазарен риск - възможността от загуби или пропуснати ползи поради неблагоприятни пазарни условия на търсенето и предлагането (като например ниско търсене при наличието на свръхпредлагане).

Кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент или друг актив при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност;

Операционен риск – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

Ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения на националното инвестиционно дружество.

Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Системни рискове - зависят от общите колебания в икономиката като цяло. УД не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях.

Развитието на дейността на НИД „Надежда“ АД през останалата част на 2019 г., измерено в изменение на нетната стойност на активите на Фонда, ще се влияе основно от индикациите за развитието на паричните политики на централните банки и/или от политическите/геополитическите промени. По-значимо от очакваното забавяне на развитите и нововъзникващите икономики също би могло да е значима заплахата за глобалните пазари.

По-конкретно резултатите ще се влияят от следните фактори:

- развитието на икономиките на страните от Г-7, Китайската икономика и другите по-големи развиващи се икономики;
- риск от разрастване на напрежението в търговските отношения на големите икономики и спад в световното икономическото развитие;
- паричната политика на Федералния резерв, Европейската централна банка и Руската централна банка;
- геополитическата обстановка и развитието на конфликтите в Близкия изток, както и увеличените терористични заплахи в различни точки на света;
- търговските преговори между САЩ и Китай;
- финализирането на излизането на Великобритания от ЕС и влиянието на сепаратистките и националистически течения в Европа;
- икономическата и бюджетна политика на Русия и икономическите санкции, наложени над нея;
- политическата и макроикономическа ситуация в България и процеса на присъединяване към европейския валутен механизъм;
- нивото на лихвения процент по депозитите в България.

5. Информация за сключени сделки между свързани лица през трето тримесечие на 2019 г.

През отчетното тримесечие не са извършвани сделки със свързани лица по смисъла на 100а1, ал.5

6. Информация за нововъзникнали съществени вземания и/или задължения през трето тримесечие на 2019 г.

Няма нововъзникнали съществени вземания / задължения през отчетния период.

Дата: 25.10.2019 г.

Борислав Никлев
Изпълнителен Директор

